

Artikel: Van ledenbinding naar ledenparticipatie en co-creatie (Ivan Pouwels en Marc van Rosmalen)

Referentie naar Perceptie en Expeditie

De theorie: traditioneel zijn verenigingen sterk in het binden van leden in formele zin: bijvoorbeeld door zitting te nemen in het bestuur, de ledenraad, regio- en afdelingsbesturen en commissies. Steeds vaker zijn verenigingen actief om de leden vanuit de inhoud te betrekken, ervan uitgaande dat er veel kennis bij de leden aanwezig is. Ook vanuit het proces is het goed om leden te betrekken, dit zorgt voor meer draagvlak bij toekomstige besluiten. Leden wordt gevraagd mee te bouwen en te ontwikkelen, juist op onderwerpen die direct in het verlengde liggen van waar de leden in hun eigen organisatie mee bezig zijn.

Binden of participeren | Een van de motto's van de vereniging 3.0 is: participeren in de vereniging is niet iets voor erbij. Hierin zit een belangrijk verschil tussen ledenbinding en ledenparticipatie besloten.

Spreekt we over ledenbinding dan gaat het vaak over 'de vereniging' en 'de leden' als zijn het twee separate entiteiten. Hierbij zijn 'de leden' de afnemers van die vereniging en is de vereniging nauw gedefinieerd in een organogram waar leden niet in voorkomen, behalve als stemmers in een ALV (of ledenraad). Leden zijn 'verbonden' als lezer van de nieuwsbrief, bezoeker van de website of als deelnemer aan een opleiding of evenement. Soms worden leden bevraagd of zelfs bezocht, maar het gaat daarbij toch primair om het peilen van ledentevredenheid en het vasthouden van het lid.

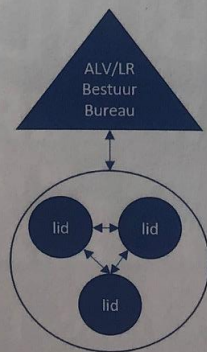
Ledenparticipatie gaat veeleer uit van communitydenken en veronderstelt een meer actieve inbreng van leden. Het gaat daarbij niet om de verbinding tussen 'vereniging' en lid, maar tussen leden onderling en nog een stap verder: tussen leden en relevante partijen en stakeholders buiten de vereniging, om co-creatie op diverse thema's daadwerkelijk mogelijk te maken. Marc Mestdagh heeft in zijn publicatie *Perceptie & Expeditie - naar een nieuwe ledenbinding* uit 2019 hier veel aandacht aan besteed.

Verbinding faciliteren | In combinatie met een vereenvoudiging van de vaste governancestructuren hebben verenigingen de laatste jaren daarom ingezet op de opbouw van inhoudelijke ontmoeting en co-creatie. De ledengroepen die zo ontstaan hebben steeds vaker een tijdelijk karakter en verdwijnen na afronding van hun werk. Daarnaast ontstaan weer nieuwe groepen als de dynamiek van de sector, markt of samenleving daarom vraagt. Al deze decentrale ledenorganen opereren, vaak met ruime vrijheden, binnen door het landelijk bestuur geformuleerde kaders. Het bureau zorgt als facilitator voor verbinding tussen landelijke kaders en decentrale en specifieke thema's en domeinen. Naast inhoudelijke dossierkennis vraagt dit andere, meer extraverte, competenties van de verenigingsprofessionals zoals initiatief, netwerkvaardigheden, impact en politiek en maatschappelijke gevoeligheid.

Ledenbinding

Ledenparticipatie

Co-creatie

